

PHÒNG GD & ĐT QUẬN ĐÔNG ĐA
TRƯỜNG THCS HUY VĂN

NỘI DUNG ÔN TẬP MÔN NGỮ VĂN 9
(Trong thời gian học sinh nghỉ phòng dịch Covid- 19 từ 2/3 đến 8/3/ 2020)

ĐỀ SỐ 1

Phần I (6,0 điểm)

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:

- Trời ơi, chỉ còn có năm phút !

[...] Anh thanh niên vừa vào, kêu lên. Để người con gái khỏi trở lại bàn, anh lấy chiếc khăn tay còn vo tròn cặp giữa cuốn sách tới trả cho cô gái. Cô kỹ sư mặt đỏ ửng, nhận lại chiếc khăn và quay vội đi.

- Chào anh. - Đến bậu cửa, bỗng nhà họa sĩ già quay lại chụp lấy tay người thanh niên lắc mạnh. - Chắc chắn rồi tôi sẽ trở lại. Tôi ở với anh ít hôm được chứ ?

(Nguyễn Thành Long, *Lặng lẽ Sa Pa*, Ngữ văn 9, tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2018)

1. Ghi lại năm sáng tác của truyện ngắn *Lặng lẽ Sa Pa*. Chỉ ra tình huống cơ bản được nhà văn xây dựng trong tác phẩm.

2. Xác định hàm ý trong câu nói in đậm của anh thanh niên.

3. Trước đó, người họa sĩ từng suy nghĩ sẽ chỉ đến mảnh đất “ông yêu nhưng vẫn còn tránh” để “nghỉ ngơi giai đoạn cuối trong đời”, nhưng cuối truyện lại khẳng định “chắc chắn rồi tôi sẽ trở lại”. Vì sao vậy ?

4. Viết một đoạn văn khoảng 12 câu theo cách lập luận diễn dịch, trong đó có sử dụng một câu có khởi ngữ và phép thế để liên kết (gạch dưới khởi ngữ và từ ngữ dùng làm phép thế), để khẳng định : *Lặng lẽ Sa Pa* là thiên truyện giàu chất trữ tình.

Phần II (4,0 điểm)

Nhà thơ Phạm Tiến Duật trong thi phẩm *Trường Sơn Đông, Trường Sơn Tây* đã viết những lời thơ thật xúc động:

*“Một dãy núi mà hai màu mây
Nơi nắng nơi mưa, khí trời cũng khác
Như anh với em, như Nam với Bắc
Như đông với tây một dải rừng liền.”*

(Ngữ văn 9, tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2018)

1. Đoạn thơ trên được viết theo thể thơ nào? Biện pháp tu từ so sánh cùng phép điệp ngữ được sử dụng ở hai dòng thơ cuối đem lại tác dụng gì?

2. Tuyên lữ Trường Sơn là chất liệu, là thi cảm dạt dào của Phạm Tiến Duật nói riêng và các thế hệ nhà thơ, nhà văn trưởng thành trong cuộc kháng chiến chống Mỹ nói chung. Hãy nêu tên một tác phẩm truyện đã học trong chương trình Ngữ văn 9 (ghi rõ tác giả) cũng sáng tác dựa trên cảm hứng từ tuyến đường này.

3. Từ tình cảm xúc động được nhà thơ bộc bạch qua đoạn trích trên, em hãy bày tỏ suy nghĩ (khoảng 2/3 trang giấy thi) về ý nghĩa của sự chân thành trong cuộc sống.

-----Hết-----

ĐỀ SỐ 2

PHẦN I (4 điểm)

Đọc văn bản sau và trả lời những câu hỏi phía dưới:

“Ở Pa-let-stin có hai biển. Một biển nước ngọt có nhiều đàn cá tung tăng. Ven bờ là một màu xanh tươi tắn. Cây cối trái cành nhánh bên trên và đâm rễ vào lòng biển để hút lấy nguồn nước trong lành. Con sông Giooc-đan tạo thành biển này với dòng nước lấp lánh chảy xuống từ những ngọn đồi. Chim chóc tụ về. Biển reo cười trong ánh nắng. Con người đến đây và xây tổ ấm trong những ngôi nhà ven biển. Đó là biển Ga-li-lê.

Rồi sông Giooc-đan chảy về hướng Nam đổ vào một biển khác. Ở đây không có cá, không có cây xanh, không có tiếng chim, không có du khách.

Không ai dám uống dòng nước ở đó.

Điều gì tạo ra sự khác biệt? Không phải vì con sông Giooc-đan, bởi nó đều trút vào cả hai cùng một dòng nước ngọt ngào. Không phải do địa thế, cũng không phải vì điều kiện xung quanh.

Sự khác biệt là ở chỗ, biển Ga-li-lê đón nhận nhưng không giữ lại cho riêng mình dòng nước trong lành của sông Giooc-đan. Biển Ga-li-lê cho và sống. Biển kia ích kỉ hơn. Nó không chia sẻ bất kì giọt nước nào mà nó nhận được cho ai cả. Biển kia không cho đi. Nó được gọi tên là biển Chết”.

(Theo Hạt giống tâm hồn, tập 6)

Câu 1. (0,5 điểm): Những phương thức biểu đạt nào được sử dụng trong văn bản trên?

Câu 2. (1,0 điểm): Câu: *“Ở đây, không có cá, không có cây xanh, không có tiếng chim, không có du khách”* xét về cấu tạo ngữ pháp thuộc kiểu câu gì? Nêu tác dụng của câu đó trong đoạn văn.

Câu 3. (0,5 điểm): Trong văn bản trên, theo em, vấn đề xã hội nào được đặt ra?

Câu 4. (2 điểm): Bằng một đoạn văn (khoảng 2/3 trang giấy thi), hãy trình bày suy nghĩ của em về vấn đề xã hội được đặt ra trong văn bản trên.

PHẦN II (6.0 điểm)

Từ xưa đến nay, trăng luôn là nguồn cảm hứng vô tận của thi ca. Trong bài thơ “Ánh trăng”, nhà thơ Nguyễn Duy viết:

*“Tờ hồi về thành phố
quen ánh điện cửa gương
vàng trăng đi qua ngõ
như người dưng qua đường.*

*Thình lình đèn điện tắt
phòng buyn-đinh tối om*

*vội bật tung cửa sổ
đột ngột văng trắng tròn”*

(Ngữ văn 9, tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2016)

1.Câu 1:(0,75 điểm): Nêu hoàn cảnh sáng tác của bài thơ “Ánh trăng ”. Hoàn cảnh đó có ý nghĩa như thế nào trong việc thể hiện chủ đề bài thơ?

2.Câu 2: (1,0 điểm): Xác định biện pháp tu từ được sử dụng trong hai dòng thơ “*Từ hồi về thành phố/quen ánh điện cửa gương*” và phân tích hiệu quả nghệ thuật của biện pháp tu từ đó.

3.Câu 3: (0,75 điểm): Ghi lại chính xác một câu thơ đã học trong chương trình Ngữ văn 9 cũng sử dụng biện pháp tu từ giống hai dòng thơ trên (mục 2), nêu rõ tên tác phẩm, tác giả.

4.Câu 4: (3,5 điểm): Dựa vào khổ thơ thứ hai của đoạn thơ trên, hãy viết một đoạn văn theo cách diễn dịch, độ dài khoảng 12 câu trình bày cảm nhận của em về *tình huống nhân vật trữ tình bất ngờ gặp lại văng trắng*, trong đoạn văn có sử dụng lời dẫn trực tiếp và câu ghép (*Gạch dưới một câu ghép và một câu văn có sử dụng lời dẫn trực tiếp*)

...Hết....